

ชื่อเรื่อง	การใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ EM ในนาข้าวของเกษตรกรภายใต้โครงการเศรษฐกิจแบบพอเพียงของกรมทหารราบที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสุปรานี บังศรี
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ EM ในนาข้าวของเกษตรกรภายใต้โครงการเศรษฐกิจแบบพอเพียงของกรมทหารราบที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม และ 2) เพื่อทราบผลของการใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ EM ในนาข้าวของเกษตรกรภายใต้โครงการเศรษฐกิจแบบพอเพียงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ เกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ EM ในนาข้าวของเกษตรกรภายใต้โครงการเศรษฐกิจแบบพอเพียงของกรมทหารราบที่ 6 ในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 300 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS for Windows)

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่อายุน้อยที่สุดคือ 25 ปี และมากที่สุดคือ 71 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 3 คน โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีจำนวนแรงงานในครอบครัวน้อยที่สุดคือ 1 คน และมากที่สุดคือ 8 คน มีการจ้างแรงงานเพิ่มประมาณ 11 คน มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ยประมาณ 33 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดน้อยที่สุดคือ 1 ไร่ และมากที่สุดคือ 150 ไร่ มีรายได้จากการขายข้าวเฉลี่ยประมาณ 63,626.37 บาทต่อปี มีรายได้จากการขายข้าวน้อยที่สุดคือ 7,600 บาทต่อปี และมากที่สุดคือ 300,000 บาทต่อปี ได้รับผลผลิตข้าวเฉลี่ยประมาณ 365 กก./ไร่ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โครงการฯ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวน 1-2 ครั้งต่อปี เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเกษตรแบบพอเพียงเฉลี่ย 2.34 ครั้ง เข้าร่วมโครงการระหว่างปี พ.ศ. 2543-44 มีระยะเวลาในการใช้ปุ๋ยจุลินทรีย์ EM เฉลี่ย 3.42 ปี โดยมีรูปแบบการใช้ปุ๋ยจุลินทรีย์ EM เพียงอย่างเดียว มีปริมาณการใช้ปุ๋ยจุลินทรีย์ EM เฉลี่ยประมาณ 119 กิโลกรัมต่อไร่

ผลการศึกษาผลของการใช้ปุ๋ยหมักมูลนทรีย์ EM ในนาข้าวของเกษตรกรภายใต้โครงการเศรษฐกิจแบบพอเพียง พบว่า ด้านผลผลิต ผลตอบแทนที่ได้รับ การมีส่วนร่วมในสังคม การติดต่อเจ้าหน้าที่โครงการ การได้รับการฝึกอบรม การได้รับการขอยืมยืมในสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น/ดีขึ้นหลังจากการใช้ปุ๋ยหมักมูลนทรีย์ EM ในนาข้าว ส่วนด้านต้นทุนการผลิตลดลงหลังจากการใช้ปุ๋ยหมักมูลนทรีย์ EM ในนาข้าว เมื่อวิเคราะห์ด้วย Siegel's Sign Test พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านด้านผลผลิต ผลตอบแทนที่ได้รับ การมีส่วนร่วมในสังคม การติดต่อเจ้าหน้าที่โครงการ การได้รับการฝึกอบรม การได้รับการขอยืมยืมในสังคม และด้านต้นทุนการผลิต ส่วนด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อวิเคราะห์ด้วย Siegel's Sign Test พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Title	Farmers' Application of Effective Microorganism Fertilizer under Self-Sufficient Economy Project of the Sixth Regiment, Ubonratchathani Province
Author	Miss.Supranee Bangsri
Degree of	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Boomsom Waraegsiri

ABSTRACT

The main objectives of this research were to find out 1) personal economic, and social status of farmers applying effective microorganism (EM) fertilizer under the self-sufficient economy project, and 2) economic, social and environmental effects of EM fertilizer application. The data was collected by means of questionnaires from 300 samples of farmers applying EM fertilizer under the self-sufficient economy project of the sixth regiment, Ubonratchathani province and then analyzed by using the SPSS for Windows.

The results of the study showed that most of the respondents were 45 years old on average, had completed a primary school, and had an average of 3 household members, 11 hired laborers, and an average of 33 rai of agricultural land. Their average income from selling rice was 63,626.37 baht per year and an average of rice production was 365 kilograms per rai. Most of them were members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, contacted project officers and agricultural extension officers 1-2 times per year, were trained in self-sufficient economy at an average of 2.34 times, have used EM fertilizer for 3.42 years, at an average of 119 kilograms per rai.

It was found that EM fertilizer application under the self-sufficient economy project resulted in higher productivity, returns, social participation, contact with project officers, training, social recognition, and environments but lower cost of production. The data analysis by the Siegel's Sign Test showed significant differences in productivity, returns, social participation, contact with project officers, training, social recognition and cost of production, but non-significant differences in environments.